

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені
проф. Поніманської Т.І.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 10 ОСНОВИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ ТА ПСИХОГІГІЄНИ **ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 012 Дошкільна освіта

(шифр і назва спеціальності)

Програма магістра галузі знань 01 «Освіта» за спеціальністю 012

«Дошкільна освіта»

(назва освітньої програми)

інститут, факультет педагогічний

(назва інституту, факультету,)

Робоча програма Основи психокорекції та психогігієни дітей з порушеннями мовлення для студентів
(назва навчальної дисципліни)
 за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

Мова навчання українська

Розробники: Косарева Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І.

Протокол від " 27 " серпня 2019 року № 8

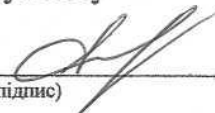
Завідувач кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І.

(підпис) (проф. І. М. Дичківська)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено методичною комісією факультету за спеціальністю 012 Дошкільна освіта

Протокол від " 30 " серпня 2019 року № 2

Голова методичної комісії педагогічного факультету

(підпис) (доц. Н. А. Сяська)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й, 6-й	5-й, 6-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>Відгук на одну з книг</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		10-й, 11-й	10-й, 11-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		10 год.	год.
		Самостійна робота	
		80 год.	108
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	
Вид контролю:			
залік, екз.	залік, екз.		
Передумови для вивчення дисципліни (психологія, психологія дитяча, логопедія)			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: ознайомити студентів з основами психогігієни та психокорекційної роботи, основними їх видами; методами психокорекційного впливу; особливостями корекційної роботи з дітьми з вадами мовлення в різні вікові періоди.

Завдання викладання курсу:

- дати знання про специфічні риси психогігієни та психокорекції, їх види;
- сформулювати уявлення про різноманітні психокорекційні технології, спрямовані на компенсацію та виправлення інтелектуальних, поведінкових та емоційно-вольових проблем у дітей з вадами мовлення;
- ознайомити з основними методами психокорекції;
- дати знання про особливості корекційної роботи у різні вікові періоди.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній

навчально-виховній, навчально-реабілітаційній), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальна компетентність:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, критичності та самокритичності;
- знання та розуміння предметної галузі та професійної діяльності;
- здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами психологічної діагностики та здійснювати корекцію окремих недоліків фізичного і психічного розвитку дітей.

фахові компетентності:

- здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами психологічної діагностики та здійснювати корекцію окремих недоліків фізичного і психічного розвитку дітей;
- здатність використовувати нетрадиційні та ігрові методи роботи з дітьми дошкільного віку.

3. Очікувані результати навчання

Результатом вивчення навчальної дисципліни є сформовані **знання:**

- психологічні та корекційно-методичні підходи до організації і проведення логопедичної роботи з дітьми, що мають різні форми мовленнєвої патології;
- особливості розвитку дітей із психофізичними порушеннями.

Вміння:

- реалізовувати принципи педагогічної етики та творчості у професійній діяльності;
- визначати актуальні дослідження процесів розвитку і виховання дітей дошкільного віку;
- виявляти критерії педагогічного, психологічного, лінгвістичного характеру при визначенні порушень мовлення у дітей;
- розуміти доцільності та можливості застосування нових методів і технологій в обраній галузі науки.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I: Загальні теоретичні засади психогієни та психокорекції

Тема 1. Психогієна та психопрофілактика

Загальне поняття психогієни та психопрофілактики. Історія виникнення психогієни. Основні завдання психогієни. Види психогієни. Особиста психогієна. Вікова психогієна. Психогієна праці. Психогієна навчання. Психогієна колективного життя. Психогієна побуту. Психогієна сімейних стосунків. Спеціальна психогієна. Зв'язок психогієни тп психопрофілактики. Види психопрофілактики. Первинна психопрофілактика. Вторинна психопрофілактика. Третинна психопрофілактика.

Тема 2. Теоретичні та методологічні проблеми психокорекції (4 год.)

Загальне поняття психокорекції. Види психокорекції. Основні принципи психокорекційної роботи. Цілі та завдання психокорекційної роботи. Психокорекційна ситуація. Вимоги до психолога, який здійснює психокорекційний вплив. Теоретичний, практичний та особистісний компонент готовності психокоректора до здійснення психокорекційної роботи.

Тема 3. Особливості складання психокорекційних програм Принципи складання

психокорекційних програм. Принцип системності корекційних, профілактичних та розвиваючих завдань. Принцип єдності корекції та діагностики. Принцип пріоритетності корекції каузального типу. Діяльнісний принцип корекції. Принцип врахування психолого-вікових та індивідуальних особливостей особистості. Принцип комплексності методів психологічного впливу. Принцип активного залучення найближчого оточення до участі в корекційній програмі. Принцип врахування

обсягу та ступеня різноманітності матеріалу. Принцип врахування емоційної складності матеріалу. Види психокорекційних програм. Оцінка ефективності психокорекційного впливу.

Тема 4. Ігротерапія як метод психокорекції (4 год.)

Загальна характеристика методу. Основні характерні риси гри. Структура дитячої гри. Покази до застосування ігротерапії. Основні психологічні механізми корекційного впливу гри. Функції ігротерапевта. Принципи здійснення ігротерапії. Основні види й форми ігротерапії. Недирективна та директивна ігротерапія. Індивідуальна та групова ігротерапія. Ігротерапія зі неструктурованим та структурованим матеріалом. Ігрова кімната та її устаткування. Розміри ігрової кімнати. Іграшки та матеріал. Вимога до ігротерапевта.

Тема 5. Особливості застосування арттерапії в корекційній роботі з дітьми (4 год.)

Загальна характеристика методу арттерапії. Мета та завдання арттерапії. Основна техніка арттерапії. Механізми корекційного впливу. Можливості застосування арттерапії. Творча, інтегральна, діяльнісна, проєктивна та сублимаційна арттерапія. Засоби арттерапії. Структуровані та неструктуровані заняття з арттерапії. Основні покази до застосування арттерапії. Музикотерапія, особливості застосування. Методика бібліотерапії. Використання проєктивного малюнку в корекційній роботі. Казкотерапія. Лялькотерапія.

Тема 6. Особливості використання психогімнастики в корекційній роботі

Структура психогімнастичного заняття. Підготовча частина психогімнастичного заняття. Мета підготовчої частини. Основні техніки, що використовуються на підготовчій частині заняття. Пантомімічна частина психогімнастичного заняття. Основні теми пантомімічної частини. Заклучна частина психогімнастичного заняття. Характеристика мімічних та пантомімічних етюдів.

Змістовий модуль II: Особливості психокорекційної роботи з дітьми в різні вікові періоди

Тема 7. Особливості психокорекційної роботи з дітьми дошкільного віку

Характеристика основних проблем розвитку дитини. Критерії оцінки відхилень в поведінці за М.Раттером. Порушення поведінки: агресивність, імпульсивність, гіперактивність, пасивність. Затримка психічного розвитку. Причини затримки психічного розвитку. Ознаки нормального розвитку дитини. Способи корекції затримки психічного розвитку дитини. Ознаки розумової відсталості. Корекційна робота з дітьми, що йдуть до школи.

Тема 8. Психокорекційна робота з дітьми молодшого шкільного віку (4 год.)

Робота з розвитку пізнавальних процесів у молодших школярів. Розвиток уваги. Розвиток пам'яті. Розвиток мислення. Розвиток довільної поведінки. Корекційна робота з школярами „групи ризику”. Причини шкільної неуспішності. Особливості розвитку пізнавальної сфери. Корекційна робота з дітьми, що мають синдром дефіциту уваги. Особливості корекційної роботи з повільними дітьми. Демонстративні діти, корекція поведінки. Причини тривожності дітей. корекція тривожності. Ліворукі діти. Особливості корекційної роботи з ліворукими дітьми.

Тема 9. Психокорекційна робота з підлітками (4 год.)

Ознаки нервово-психічних порушень розвитку. Причини виникнення психічних захворювань у підлітків. Психокорекція акцентуацій характеру підлітків. Сім'я як джерело психічної травматизації підлітка. Співвідношення між акцентуаціями та найбільш несприятливими типами сімейного виховання. Невротичний розвиток особистості підлітка. Методи роботи з невротичними підлітками. Вживання психоактивних речовин та хімічна залежність у підлітків. Корекція церебралістичного

синдрому. Суїцидальна поведінка підлітків, напрями корекційної роботи. корекція проблем, пов'язаних з сексуальним розвитком.

Тема 10. Психокорекційна робота з юнаками та дівчатами в період ранньої юності

Відхилення конструктивного розвитку в період ранньої юності. Адитивна поведінка, причини виникнення, основні етапи корекційної роботи. Юнацька сексуальність. Позитивні та негативні фактори, що впливають на формування статевої ідентичності. Стадії розвитку асоціальної поведінки. Внутрішні психологічні фактори, що призводять до здійснення злочину. Мікро соціальні фактори: сім'я, школа, референтна група. Типи делинквентності – агресивно-захисний, опозиційний. Корекційна робота з агресивно-захисними клієнтами. Психокорекція опозиційних клієнтів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I												
<u>Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні засади психогігієни та психокорекції</u>												
Тема 1. Психогігієна та психопрофілактика	11	2	1			8	12	1	1			10
Тема 2. Теоретичні та методологічні проблеми психокорекції	11	4	1			8	12	1	1			10
Тема 3. Особливості складання психокорекційних програм	11	2	1			8	10					10
Тема 4. Ігротерапія як метод психокорекції	13	4	1	2		8	12	1	1			10
Тема 5. Особливості застосування арттерапії в корекційній роботі з дітьми	13	4	1	2		8	10					10
Тема 6. Особливості використання психогімнастики в корекційній роботі	13	2	1	2		8	10					10
Разом за змістовим модулем 1	72	16	6	6		48	66	3	3			60

Змістовий модуль 2. Особливості психокорекційної роботи з дітьми в різні вікові періоди												
Тема 7. Особливості психокорекційної роботи з дітьми дошкільного віку	12	4	2	1		8	11	0,5	0,5			10
Тема 8. Психокорекційна робота з дітьми молодшого шкільного віку	12	4	2	1		8	11	0,5	0,5			10
Тема 9. Особливості психокорекційної роботи з підлітками	12	4	2	1		8	16	1	1			14
Тема 10 . Психокорекційна робота з юнаками та дівчатами в період ранньої юності.	12	2	2	1		8	16	1	1			14
Разом за змістовим модулем 2	48	14	8	4		32	54	3	3			48
Усього	120	30	14	10		80	120	6	6			108

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методологічні основи психогігієни та психокорекції	2
2.	Психокорекційна робота з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку	2
3.	Психокорекційна робота з юнаками та дівчатами в період ранньої юності	2
4.	Методи практичної психокорекції	2

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Психокорекційна робота з підлітками	2

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 4. Ігротерапія як метод психокорекції	2
2	Тема 5. Особливості застосування арттерапії в корекційній роботі з дітьми	2
3	Тема 6. Особливості використання психогімнастики в корекційній роботі	2
4	Тема 7. Особливості психокорекційної роботи з дітьми дошкільного віку	1
5	Тема 8. Психокорекційна робота з дітьми молодшого шкільного віку	1
6	Тема 9. Особливості психокорекційної роботи з підлітками	1

7	Тема 10 .Психокорекційна робота з юнаками та дівчатами в період ранньої юності.	1

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розкрийте особливості психокорекційної роботи з гіперактивними дітьми.	8
2.	Обґрунтуйте психокорекційну роботу з демонстративними дітьми.	8
3.	Охарактеризуйте специфіку корекційної роботи з ліворукими дітьми.	8
4.	Назвіть особливості корекційної роботи з тривожними дітьми.	8
5.	Проаналізуйте психологічні проблеми неуспішності молодших школярів	8
6.	Розкрийте специфіку корекційної роботи з учнями 10-13 років.	8
7.	Охарактеризуйте особливості корекційної роботи з батьками підлітків.	8
8.	Розробіть рекомендації вчителям по корекції акцентуацій характеру підлітків.	8
9.	Назвіть основні психологічні механізми корекційного впливу гри.	8
10.	Обґрунтуйте вимоги, що висуваються до ігротерапевта.	8
	Усього	80

10. Індивідуальні завдання.

1. Прочитати одну з перерахованих нижче праць, підготувати короткий письмовий відгук на неї.

- Безруких М.М. Проблемные дети. – М., 2000.
- Захаров А.И. Как преодолеть страхи у детей. М., 1986.
- Захаров А.И. Происхождение детских неврозов и психотерапия. – М.: ЕКСМО-Пресс, 2000. – 448 с.
- Раттер М. Помощь трудным детям. М., 1997.

2. Виготовте будь-яку ляльку (маріонетку, пальчикову, тіньову, шнуркову, плоску перчаточну, об'ємну). Продумайте які можливості вона має в корекційній роботі з дітьми. Складіть рекомендації батькам по застосуванню цієї ляльки.

11. Засоби діагностики результатів навчання (засобами оцінювання та методами демонстрування результатів можуть бути:

- екзамен;
- залік; усне опитування;
- тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

12. Критерії оцінювання результатів навчання.

I рівень – початковий. Відповідь здобувача вищої освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

II рівень – середній. Здобувач вищої освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

III рівень – достатній. Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.

IV рівень – високий. Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, узагальненими, системними; він вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Рівні навчальних досягнень студентів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I. Початковий	1-34 F Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; може обрати правильний варіант відповіді (на рівні "так - ні"); може самостійно знайти відповідь у тексті підручника; виконує 20 % від загальної кількості тестів.
	35-59 FX незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти відтворює менш як половину навчального матеріалу; за допомогою викладача виконує елементарні завдання, наводить приклади; може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 30 % від загальної кількості тестів.
II. Середній	60-63 (E) задовільно	Здобувач вищої освіти має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабко орієнтується в поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45 % від загальної кількості тестів.
	64-73 (D) задовільно	Здобувач вищої освіти знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді допоміжні наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує від 55 до 65% від загальної кількості тестів.

Ш. Достатній	74-81 (С) добре	Знання здобувача вищої освіти є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях. Правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; здатен проаналізувати відповіді іншого студента; з допомогою викладача скласти план реферату, може опрацювати матеріал самостійно, уміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; правильно використовує термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує від 75 % до 80 % від загальної кількості тестів.
	82-89 (В) добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен самостійно опрацювати навчальний матеріал, але потребує консультацій з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 85 % від загальної кількості тестів.
IV. Високий	90-100 (А) відмінно	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування і нахили. Самостійно виконує від 95% до 100% від загальної кількості тестів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Розподіл балів, які отримують студенти

для заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль 1						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100
16	16	17	17	17	17	

для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

14. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій; нормативні документи; тестові завдання; навчальні книги; інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД).

15. Рекомендована література

Основна:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К., 2012.
2. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України / Упоряд. В.Г. Панок, І.І. Цушко, А.Г. Обухівська. – К.: Шкільний світ, 2008. – 256 с.
3. Мамайчук И. И. Психокоррекционные технологии для детей с проблемами в развитии / И.И. Мамайчук. – СПб.: Речь, 2010. – 400 с.
4. Осипова А.А. Общая психокоррекция. – М., 1998.
5. Павелків Р.В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу / Р.В.Павелків, О.П.Цигипало. – К. – "Центр учбової літератури", 2013. – 232 с.
6. Практична психологія. Старший дошкільний вік / Упоряд. О.А. Атемасова. – Х.: "Ранок", 2010. – 176 с.
7. Психогигиена детей и подростков/ Под ред. Г. Н. Сердюковской, Г. Гельница. – М.: Медицина, 1985.
8. Про дошкільну освіту: Закон України. – К., 2001.
9. Скок А.Г. Психологічна служба освіти: навчальний посібник / А.Г. Скок, І.М.Ющенко. – К.: Видавничий Дім "Слово", 2013. – 240 с.

Допоміжна

1. Ануфриева А. Ф. Коррекция трудностей в обучении у детей 5-8 лет / А.Ф. Ануфриева, С.Н. Костромина // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 11. – С. 73-80.
2. Атемасова О.А. Агресивна дитина: як їй допомогти / [упор. О.А. Атемасова]. – Х.: Ранок, 2010. – 176 с.
3. Безруких М.М. Трудности обучения в начальной школе: Причины, диагностика, комплексная помощь / М.М.Безруких. – М.: Эксмо, 2009. – 464 с.
4. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К., 2012.
5. Бенеш Г. Психологія: dtv-Atlas: Довідник / Наук.ред.пер. В.О.Васютинський. – К.: Знання-Прес, 2007, – 510 с.
6. Березин С.В. Наркомания глазами семейного психолога / С.В.Березин, К.С. Лисецкий. – СПб.: Речь, 2005. – 240 с.
7. Бурлачук Л.Ф. Введение в практическую психологию / Л.Ф Бурлачук. – Киев, 1997.

8. Гарбузов В. И. Психология детей с отклонениями и нарушениями психического развития / В.И. Гарбузов // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 10. – С. 69-74.
9. Гіперактивні діти: корекція поведінки [Текст] / [І.В. Алексєєва, М.О. Калмикова]. – К.: Шк. світ, 2011. – 96 с.
10. Дитяча та юнацька психотерапія: теорія і практика в сучасних наукових дослідженнях/ за заг.ред.Г.В.Католик (Колективна монографія). – Львів: Астролябія, 2012. – 312 с.
11. Заика Е.В. Синдром ослабленного внимания и гиперактивности у детей и его коррекция (анализ зарубежных исследований) / Е.В. Заика, С.А. Готвянский // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – № 5. – С. 41-46.
12. Захаров А.И. Как преодолеть страхи у детей / А.И. Захаров. – М., 1986.
13. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України / Упоряд. В.Г. Панок, І.І. Цушко, А.Г. Обухівська. – К.: Шкільний світ, 2008. – 256 с.
14. Зелінська Ю.О. Психокорекція аутоагресивної поведінки підлітків / Ю.О. Зелінська // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – № 5. – С. 18-20.
15. Исаев Д. К, Каган В. Е. Психогигиена пола у детей / Д.К. Исаев, В.Е. Каган. – Л.: Медицина, 1986.
16. Клиническая психология: Учебник / Под ред. Б.Д.Карвасарского. – СПб: Питер, 2006. – 960 с.
17. Климчук В.О. Ставлення до смерті та проблема розвитку Его-ідентичності в юнацькому віці / В.О. Климчук, В.В. Горбунова, Я.В. Мойсієнко // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – № 5. – С. 13-17.
18. Крайг Г., Бокум Д. Психология развития / Г.Крайг, Д.Бокум. – 9-е изд. – СПб.: Питер, 2006. – 940 с.
19. Кузікова С.Б. Основи психокорекції: навч. посібник./ С.Б. Кузікова. – К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
20. Кузікова С.Б.Теорія і практика вікової психокорекції: Навч. посібник. – 2-ге вид., стер. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. – 384 с.
21. Мамайчук И. И. Психологическая помощь детям с проблемами в развитии / И.И. Мамайчук.– СПб., 2001.
22. Мамайчук И. И. Психология дизонтогенеза и основы психокоррекции / И.И. Мамайчук. – СПб., 2000.
23. Марінушкіна О.Є. Корекційні програми на допомогу практичному психологу ДНЗ / О.Є. Марінушкіна, Ю.О. Замазій. – Х.: Основа, 2008. – 204 с.
24. Микадзе Ю. В., Корсакова Н. К. Нейропсихологическая диагностика и коррекция младших школьников / Ю.В.Микадзе, Н.К. Корсакова. – М., 1994.
25. Осипова А.А. Общая психокоррекция: Учебное пособие для студентов вузов / А.А. Осипова. – М.: ТЦ "Сфера", 2001. – 512 с.
26. Основи практичної психології: Підручник / В.Панок, Т.Титаренко, Н.Чепелева та ін. – 3-тє вид. стер. – К.: Либідь, 2006. – 536 с.
27. Панок В.Г. Психологічна служба: Навчально-методичний посібник / В.Г. Панок. – Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня Рута, 2012. – 488 с.
28. Пахальян В.Э. Развитие и психологическое здоровье. Дошкольный и школьный возраст / В.Э. Пахальян. – СПб.: Питер, 2006. – 240 с.
29. Петровская И.Б. Активизация интеллектуального и творческого потенциала (программа коррекционно-развивающих занятий для детей младшего школьного возраста) / И.Б.Петровская // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 10. – С.1-10.
30. Поліщук В.М. Криза входження у дорослість як перехідний період від юнацького віку до вступу у дорослість / В.М. Поліщук // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 10. – С. 1-6.
31. Практическая психология образования: Учебное пособие 4-е изд. / Под редакцией И.В. Дубровиной. – СПб.: Питер, 2006. – 592 с.
32. Практична психологія. Старший дошкільний вік / Упоряд. О.А. Атемасова. – Х.: "Ранок", 2010. – 176 с.
33. Психогигиена детей и подростков/ Под ред. Г. Н. Сердюковской, Г. Гельница. – М.: Медицина, 1985.
34. Про дошкільну освіту: Закон України. – К., 2001.
35. Психическое здоровье детей и подростков / Под ред. И. В. Дубровиной. – Екатеринбург: Деловая книга, 2000.
36. Психогигиена детей и подростков/ Под ред. Г. Н. Сердюковской, Г. Гельница. – М.: Медицина, 1985.
37. Раттер М. Помощь трудным детям / М.Раттер. – М., 1997.
38. Розвиток психологічної служби та психолого-медико-педагогічних консультацій системи освіти України (підсумки роботи за 2005-2008 РР.) / Н.В. Лунченко, А.Г. Обухівська, В.Д. Острова, В.Г. Панок та ін. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 118 с.
39. Сеген Э. Воспитание, гигиена и нравственное лечение умственно-ненормальных детей / Э.Сеген. – СПб., 1993.
40. Семаго Н. Я., Семаго М. М. Проблемные дети. Основы диагностической и коррекционной работы психолога. – М., 2000.

41. Семенович А.В. Нейропсихологическая диагностика и коррекция в детском возрасте / А.В.Семенович. – М., 2002.
42. Сמיד Р. Групповая работа с детьми и подростками / Р.Сמיד; пер с англ. – М.: Горизонт, 1995. – 208 с.
43. Спиваковская А. С. Профилактика детских неврозов / А.С. Спиваковская.– М., 1988.
44. Усанова О.Н. Специальная психология / О.Н. Усанова. – СПб.: Питер, 2006. – 400 с.
45. Хухлаева О.В. Основы психологического консультирования и психологической коррекции / О.В. Хухлаева. – М., 2001.
46. Черняева С.А. Психотерапевтические сказки и игры / С.А. Черняева. – СПб.: Речь, 2007. – 168с.
47. Эйдемиллер Э.Г., Юстицкий В.В. Психологическая коррекция делинквентного поведения у подростков с отклонениями характера / Э.Г.Эйдемиллер, В.В. Юстицкий // Исследование механизмов и эффективности психотерапии при нервно-психических заболеваниях. Л., 1982.
48. Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: навчальний посібник / Т.С. Яценко. – К.: Вища школа, 2006. – 382 с.

16. Інформаційні (Інтернет) ресурси

1. www.students.net.ua – український освітній портал для студентства
2. www.osvita.org.ua – освітній портал, що містить структуровані освітні ресурси України, базу даних ВНЗ України і Росії.
3. www.school.edu-ua.net – освітній сайт, який представляє в Інтернеті українські навчальні програми, підручники, довідники, методичні посібники
4. <http://www.cippe.edu-ua.net/akt.htm> – дистанційне навчання в післядипломній педагогічній освіті
5. www.udl.org.ua – українська система дистанційного навчання
6. www.education.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки
7. www.nbu.gov.ua – сайт бібліотеки ім.В.Вернадського